

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Діагностика ринку туристичних послуг»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	242 Туризм ОПП Туризм
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Трудомісткість	120 год, 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Єгорова Олена, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/people/yegorova-olena-volodymyrivna Контактні дані: +380500802198, e-mail: olena.yehorova@pdaa.edu.ua, корпус факультету обліку та фінансів ПДАУ, кабінет 13.
Мета вивчення навчальної дисципліни	сформувані компетентності щодо використання методів і прийомів діагностики ринку туристичних послуг задля забезпечення ефективної роботи суб'єктів туристичної діяльності.
Компетентності	загальні: ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно. спеціальні (фахові): ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. ФК18. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.
Результати навчання	ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності. ПР24. Визначати місце і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.
Методи навчання	словесні методи – лекція, пояснення; наочні методи – ілюстрування; практичні методи – вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування); методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів – метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності – роз'яснення

	<p>мети навчальної дисципліни, оперативний контроль; інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи – проектування професійних ситуацій, кейс-метод; комп'ютерні, мультимедійні методи – використання мультимедійних презентацій; методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи письмового контролю – контрольна робота (тестування); методи самоконтролю – самоаналіз.</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Сутність і завдання економічної діагностики. Тема 2. Методи економічної діагностики. Тема 3. Системний аналіз ринку туристичних послуг. Тема 4. Методи діагностики ринкового середовища туристичних послуг. Тема 5. Оцінка попиту та конкурентоспроможності туристичних продуктів. Тема 6. Аналіз продажів туристичних продуктів. Тема 7. Діагностика економічної безпеки та корпоративної культури туристичних операторів і туристичних агентів. Тема 8. Аналіз результатів роботи суб'єктів туристичної діяльності.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: розв'язування тестів; виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи (глосарій). Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом - залік. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни наведена в додатку А. Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку Б.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p><i>Дотримання принципів академічної доброчесності</i> Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами – з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної та наукової діяльності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти не отримує бали за завдання і повинен виконати його повторно. Списування під час тестування заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. <i>Умови відвідування занять</i></p>

	<p>Відвідування занять є обов'язковим, окрім здобувачів вищої освіти, які навчаються в асинхронному режимі з застосуванням дистанційних технологій відповідно до Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті. Організація освітнього процесу може здійснюватися за змішаною формою навчання або з використанням технологій дистанційного навчання, що забезпечує можливість реалізувати право здобувачів вищої освіти на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування Університету.</p> <p>Не дозволено запізнення на заняття, окрім випадків, пов'язаних з особливими умовами проведення занять під час воєнного стану (повітряні тривоги тощо) або іншими надзвичайними подіями.</p> <p style="text-align: center;">Оцінювання результатів навчання</p> <p>Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Здобувачі вищої освіти, які навчаються з застосуванням дистанційних технологій, виконують усі передбачені робочою програмою види робіт відповідно до узгодженого з викладачем графіку. Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 %).</p> <p>При тестуванні для проходження кожного тесту дається дві спроби, як результат зараховується краща спроба.</p> <p style="text-align: center;">Можливості визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на навчальних платформах Prometheus, Coursera і т.п.) та/або написання наукових статей, тез доповідей на науково-практичні конференції тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Базові знання з дисциплін «Основи туризмознавства», «Економіка туризму», «Мікро- та макроекономічні процеси у сфері туризму», «Статистика туризму».</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <p>1. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О. та ін. Економічна діагностика. УкрДУЗТ, 2022. 285 с. URL: http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/8612.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <p>1. Адлер О. О., Лесько О. Й. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2019. 115 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/IRVC/Adler_2019_115.pdf.</p> <p>2. Антонюк О. П., Ступницька Т. М. Економічний аналіз</p>

- (практикум): посібник. Київ : Патерик, 2021. 320 с.
3. Васильчук, В.М. Туризмологія: навчальний посібник. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2023. 115 с.
 4. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Мелітополь : Люкс, 2021. 260 с. URL: <http://surl.li/clwif>.
 5. Дергачов Є. В., Фішук К. О. Методичні підходи до аналізу та оптимізації бізнес-процесів. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8382>.
 6. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник Ю. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1260>.
 7. Єгорова О. В., Дорошенко А. П., Кононенко Ж. А. SWOT-аналіз потенціалу розвитку туризму в Полтавській області. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 66. С. 147-152. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure66-27>.
 8. Єгорова О. В. Методи і прийоми діагностики діяльності підприємств агробізнесу: методичні розробки для практичних занять (для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). 2-ге вид., переробл. і доп. Полтава : ПДАУ, 2022. 41 с..
 9. Задорожнюк Н. О. Сучасне програмне забезпечення для здійснення бізнес-аналізу. № 19, 2021. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. С. 156-159. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.19.2021.230070>.
 10. Нещадим Л., Тимчук С., Кирилюк, І. Економіко-математичне моделювання впливу чинників на розвиток підприємств індустрії гостинності в Україні. *Економіка та суспільство*, 2022. № 39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-35>.
 11. Паршин Ю. І., Паршина О. А. Основи економічного аналізу: навч. посіб. Дніпро : ФОП Дробязко С.І., 2020. 180 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/5693>.
 12. Стрільчук Р. М., Кривов'язюк І. В., Кривов'язюк Б. І. Економічна діагностика діяльності промислового підприємства: теорія, методика та практика реалізації. *Вісник ХДУ Серія Економічні науки*. № 33, 2019. С. 130-137.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: <http://tourlib.net/>.
2. Всесвітня туристична організація. URL: <http://www2.unwto.org/>.

Рік введення

2024

Додаток А

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота		
		Глосарій	Розв'язування тестів	
Тема 1. Сутність і завдання економічної діагностики.	3	3		6
Тема 2. Методи економічної діагностики.	6 (3 + 3)	3		9
Тема 3. Системний аналіз ринку туристичних послуг.	3	3		6
Тема 4. Методи діагностики ринкового середовища туристичних послуг.	6 (3 + 3)	3		9
Тема 5. Оцінка попиту та конкурентоспроможності туристичних продуктів.	3	3		6
Тема 6. Аналіз продажів туристичних продуктів.	6 (3 + 3)	3		9
Тема 7. Діагностика економічної безпеки та корпоративної культури туристичних операторів і туристичних агентів.	3	3		6
Тема 8. Аналіз результатів роботи суб'єктів туристичної діяльності.	6 (3 + 3)	3	40	49
Разом	36	24	40	100

Додаток Б

Критерії та шкала оцінювання виконання вправ на практичних заняттях (за одне завдання)

Бали	Критерії оцінювання
3	<p>Завдання в цілому виконано успішно – розрахунки виконані без помилок або з незначними помилками, висновки розкривають сутність аналізованих явищ і процесів, можуть містити незначні неточності.</p> <p>Здобувач вищої освіти проявив здатність на високому (відмінному) рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати місце і значення аналітичної системи в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, критичного мислення, аналізу і синтезу; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію; – приймати обґрунтовані рішення; – використовувати теоретичний та методичний інструментарій аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.
2	<p>При виконанні завдання допущені помилки у розрахунках та/ або у висновках системного, теоретичного, методичного характеру.</p> <p>Здобувач вищої освіти проявив здатність на доброму рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати місце і значення аналітичної системи в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, критичного мислення, аналізу і синтезу; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію; – приймати обґрунтовані рішення; – використовувати теоретичний та методичний інструментарій аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.
1	<p>Завдання виконано не менш ніж на 60 %.</p> <p>Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або висновках.</p> <p>Здобувач вищої освіти проявив здатність на задовільному рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати місце і значення аналітичної системи в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, критичного мислення, аналізу і синтезу; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію; – приймати обґрунтовані рішення; – використовувати теоретичний та методичний інструментарій аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.
0	<p>Відсутність виконаного завдання або завдання виконано менш ніж на 60 %.</p> <p>Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або висновках.</p> <p>Здобувач вищої освіти не проявив здатність задовільному рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати місце і значення аналітичної системи в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, критичного мислення, аналізу і синтезу; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію; – приймати обґрунтовані рішення; – використовувати теоретичний та методичний інструментарій аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.

Критерії та шкала оцінювання складання глосарію (за один глосарій)

Бали	Критерії оцінювання
3	<p>Глосарій включає не менш ніж 15 термінів, що розкривають основні категорії, теоретичні та методичні питання з теми. Ведеться від руки у зошиті конспекту лекцій. Матеріал поданий систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти проявив високий рівень оволодіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання.</p> <p>Продемонстровано здатність на високому (відмінному) рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати місце і значення аналітичної системи в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, критичного мислення, аналізу і синтезу; – інтерпретувати та систематизувати туристичну інформацію.
2	<p>Глосарій включає не менш ніж 12 термінів, що розкривають основні категорії, теоретичні та методичні питання з теми. Матеріал поданий систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання на доброму рівні.</p> <p>Продемонстровано здатність на доброму рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати місце і значення аналітичної системи в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, критичного мислення, аналізу і синтезу; – інтерпретувати та систематизувати туристичну інформацію.
1	<p>Глосарій включає не менш ніж 9 термінів, що розкривають основні категорії, теоретичні та методичні питання з теми. Матеріал поданий несистематизовано, неструктуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання на задовільному рівні.</p> <p>Продемонстровано здатність на задовільному рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати місце і значення аналітичної системи в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, критичного мислення, аналізу і синтезу; – інтерпретувати та систематизувати туристичну інформацію.
0	<p>Глосарій включає менш ніж 9 термінів, що не розкривають основні категорії теми, або відсутність глосарію. Здобувач вищої освіти не проявив володіння компетентностями та програмними результатами навчання.</p>

Критерії та шкала оцінювання розв'язування тестів (за один тест)

% кількості правильних відповідей	Бали	Критерії оцінювання
90,0-100,0	36-40	Здобувач вищої освіти без помилок або майже без помилок дав відповіді на питання тестів та проявив відмінний рівень оволодіння запланованими програмними результатами.
74,0-89,9	30-35	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів частково з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами на доброму рівні.
60,0-73,9	24-29	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами на задовільному рівні.
30,0-59,9	12-23	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з значною кількістю помилок та не проявив на задовільному рівні оволодіння запланованими програмними результатами.
1,0-29,9	1-11	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання здебільшого з помилками та не проявив оволодіння запланованими програмними результатами.
0	0	Здобувач вищої освіти не оволодів запланованими програмними результатами навчання або не пройшов тестування.